

# Referat fra utvidet ledermøte

Lørdag 22. april 2023, kl. 17:30

## Til stede:

Fra jordbruket: Gimming, Hjørnegård, Solberg, Langeland

Fra staten: Søyland, Jørgensen, Bergset, Helgen, Oftedal

Søyland viste til underhåndskontakten mellom staten og organisasjonene hver for seg fredag 21. april, og at hun hadde blitt kontaktet av jordbrukets forhandlingsleder kl. 13:37 i dag lørdag 22. april. Jordbrukets forhandlingsleder hadde da orientert om at de to organisasjonene hadde fortsatt prosessen. De hadde likevel ikke kommet til enighet om felles rammekrav.

Gimming ba om ordet, og beklaget sterkt situasjonen som hadde oppstått. Han sa at han ikke trodde at dette hadde skjedd tidligere, og at det var en ekstremt spesiell situasjon der organisasjonene ikke hadde kommet til enighet. Han framholdt at han hadde gjort alt for å komme fram, og at dette var en alvorlig situasjon både for forhandlingsystemet og for Norges Bondelag. Han sa at han opplevde å forhandle med en organisasjon med bundet mandat på tallstørrelse. Gimming sa også at han ikke kjente seg igjen i det Norsk Bonde- og Småbrukarlag hadde sagt til staten i møtet på fredag om at NBS var forhandlingsdyktige. Han sa videre at jordbruket ikke er i stand til å opptre som en part i dette jordbruksoppgjøret.

Solberg fikk ordet og sa at jordbruket var i en dyp sosial og økonomisk krise. Han viste til Hurdalsplattformen, ventet på en opptrappingsplan og krevde å måle inntektsnivå, ikke utvikling. Han sa videre at han opplevde at kravet om å endre beregningsmåten for effekt av finansiering i grunnlagsmaterialet ikke hadde blitt anerkjent av NB. Solberg mente NBS sitt krav var velbegrunnet, og at prosessen var preget av dårlig framdrift. Hans vurdering var også at NBS hadde beveget seg mer enn NB og at de ikke hadde fått endelig tilbakemelding på sitt forslag.

Søyland oppfattet det slik at jordbruket ikke klarte å opptre som én part etter Hovedavtalen §1-3 og legge fram et felles krav. Hun ba om bekreftelse fra begge organisasjoner om at dette var situasjonen. Gimming svarte ja. Solberg sa at han mente det fortsatt var mulighet til å komme til enighet. Gimming overrakte deretter en signert dagsprotokoll mellom NB og NBS av 22. april og leste opp innholdet:

*«Det vises til dagsprotokoll mellom Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag av 21. april 2023. Jordbrukets forhandlingsleder meddelte Statens forhandlingsleder innholdet i denne. I henhold til Hovedavtalen for jordbruket §1-4 hadde staten uformell kontakt med organisasjonene hver for seg. Etter den uformelle kontakten ble det gjort nye forsøk fra forhandlingsutvalgene i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag på å finne fram til et felles rammekrav. Dette førte ikke fram, avstanden er fortsatt svært stor.*

*Forhandlingsutvalgene i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag konstaterer at en ikke har kommet til enighet om et felles rammekrav ved jordbruksoppgjøret 2023.*

*Jordbruket forhandlingsleder vil meddele dette til Statens forhandlingsleder og i den sammenheng vise til Hovedavtalen for jordbruket § 1-4.»*

Søyland sa at det nå var nødvendig med en pause i møtet. Etter pausen framholdt Søyland at det ut fra det som var sagt, og innholdet i den overleverte protokollen, ikke var mulig fra statens side å forstå situasjonen på noen annen måte enn at det ikke var grunnlag for felles opptreden og at organisasjonene dermed ikke kunne opptre som én part. Hun viste videre til samtalen med jordbrukets forhandlingsleder kl. 13:37 og Norges Bondelags svar på spørsmålet om felles opptreden.

Søyland viste til det omforente referatet fra underhåndskontaktene dagen før, der det heter at: «*Statens forhandlingsleder konstaterte at med det hadde staten oppfylt sine forpliktelser etter Hovedavtalen*». Hun presiserte at det var §1-4 første ledd det ble vist til.

Søyland sa at med dette var både årets forhandlinger, og forhandlingssystemet som sådan, i en alvorlig situasjon. Denne situasjonen var av en slik alvorlighetsgrad at Statens forhandlingsutvalg måtte gå tilbake til oppdragsgiverne for å vurdere videre framdrift i årets forhandlinger. Søyland understreket hver av organisasjonene, og statens, betydelige ansvar for framdrift i prosessen med en ny jordbruksavtale, av hensyn til norske bønder.

Partene var enige om at det skulle være fortrolighet om prosessen så langt.

Møtet var slutt kl. 18:30.